

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoE/88/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213200242
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3213200242.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v exekučnej veci oprávneného: Profidebt Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mliekarenská 10, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou GUNIŠ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Klincová 37/B proti povinnému: I. S., bytom X. a V.. č. XXXX/X, H. T. H., o vymoženie 334,32 Eur s príslušenstvom., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 7. februára 2013, č.k. 6Er/49/2013-40, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 21.01.2013 s poukazom na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie podaným dňa 04.01.2013 domáhal vykonania exekúcie proti povinnému, a to na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok sp.zn. CP 80923/09, ktorý vydal dňa 16.08.2010 rozhodca Mgr. Peter Bertók z Rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o., a.s., ktorý rozsudok mal nadobudnúť vykonateľnosť dňa 17.09.2010. Predmetným rozhodcovským rozsudkom bola žalovanému (povinnému) uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi (oprávnenému) sumu vo výške 334,32 eur s príslušenstvom. Súdny exekútor predložil súdu dňa 21.01.2013 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Spolu so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená fotokópia zmluvy o poskytnutí pôžičky Quatro, súčasťou ktorej sú aj všeobecné obchodné podmienky pôžičky poskytovanej spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s.. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Základnou črtou štandardných spotrebiteľských zmlúv je, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Zmluva, na základe ktorej bola pôvodným majiteľom pohľadávky poskytnutá povinnému pôžička, túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky poskytnutia pôžičky, ktoré povinný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. V predmetnej exekučnej veci súd zistil, že sa vymáha plnenie zo zmluvy o pôžičke zo dňa 05.10.2007 uzavretej medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., ktorá neskôr postúpila svoju pohľadávku a povinným, na ktorú sa vzťahuje právny režim zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a subsidiárne ako spotrebiteľskú zmluvu aj všeobecná právna úprava spotrebiteľských zmlúv uvedená v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podľa časti

15. Všeobecné ustanovenia bod 15.24 všeobecných obchodných podmienok poskytnutia pôžičky sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, nároky a rozpory, ktoré medzi nimi vzniknú z tejto zmluvy a v súvislosti s ňou, budú riešené Stálym rozhodcovským súdom pri Slovenskej bankovej asociácii alebo rozhodcovským súdom pri Slovenskej hospodárskej komore alebo Rozhodcovským súdom Slovenskej arbitrážnej komory, s.r.o.. Tým nie je dotknuté právo strán domáhať sa predbežného opatrenia alebo vydania platobného rozkazu na všeobecnom súde. Podpisom zmluvy klient vyjadril súhlas na výber jedného z uvedených rozhodcovských súdov. V zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného do 01.01.2008 mohol súd označiť za neprijateľnú aj inú zmluvnú podmienku, ktorá by spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takouto neprijateľnou podmienkou je podľa názoru exekučného súdu aj ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré (v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky) od spotrebiteľa vyžaduje, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Správnosť tohto právneho názoru exekučného súdu potvrdzuje aj zákonodarca, keď v neskoršie účinnom znení § 53 Občianskeho zákonníka (od 01.01.2008) medzi tzv. neprijateľné podmienky (do ich zákonného len demonštratívneho výpočtu v § 53 OZ pod písm. r/) zaradil aj túto neprijateľnú podmienku. Súdu nebráni, aby judikoval neprijateľnosť zmluvnej podmienky aj na vzťahy, ktoré predchádzali zaradeniu zmluvnej podmienky medzi neprijateľné podmienky priamo do zákona. Rozhodcovská doložka je teda neprijateľná, pretože núti spotrebiteľa, aby sa podrobil rozhodcovskému konaniu a znemožňuje tak voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. Neprijateľná rozhodcovská doložka (ako každá neprijateľná zmluvná podmienka) sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky preto odporuje dobrým mravom (rozhodcovský súd odvodzoval svoju právomoc od neprijateľnej rozhodcovskej doložky). Súd ďalej poukazuje na to, že cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. Častokrát sa takáto rozhodcovská zmluva vyjadri len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splyva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je však význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch. Rozhodcovská doložka v tomto prípade nebola individuálne dojednaná, je súčasťou všeobecných podmienok tvoriacich súčasť spotrebiteľskej zmluvy, ktorá má tzv. formulárovú podobu. Súd zastáva názor, že ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy, a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obava, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležitým naplánovať, je oprávnená. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým všeobecným obchodným podmienkam. Nakoľko rozhodcovská doložka je neprijateľná, keďže nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu a zároveň sa neprijateľná rozhodcovská doložka prieči dobrým mravom, výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Preto boli splnené podmienky na zastavenie exekúcie podľa § 45 ods. 1 písm. c) ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v danom prípade na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na výkon exekúcie. Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008. Exekúcia ako postup núteného vymáhania nárokov sa nekoncentruje v jednom akte súdu (súdnom rozhodnutí), ale z nevyhnutných praktických dôvodov je rozložená na viacero aktov súdneho exekútora postupne smerujúcich k uspokojeniu nároku oprávneného. V občianskom súdnom konaní preto možno striktné rozlíšiť medzi "zastavením" konania z procesných dôvodov a "zamietnutím" návrhu z dôvodov hmotnoprávných, pretože hmotnoprávne podmienky uplatneného nároku súd posudzuje vždy k jednému okamihu - k okamihu vyhlásenia rozsudku (§ 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). V exekúcii však takáto koncentrácia - vzhľadom na jej dlhodobejší charakter - nie je možná, preto nemôže existovať ani striktné terminologické odlišovanie pojmov "zastavenia" a "zamietnutia". Dôvody "zastavenia exekúcie" uvedené v § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní nie sú procesnými podmienkami exekučného

konania, ale hmotnoprávnymi predpokladmi prípustnosti exekúcie ako takej na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku. Existencia ktoréhokolvek z týchto dôvodov tak predstavuje prekážku vykonania exekúcie, nielen prekážku postupu exekučného konania a exekučný súd je tak povinný od začiatku konania prihliadať na to, či tu sú dôvody neprípustnosti exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku uvedené v § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Jediným obmedzením exekučného súdu v tejto fáze je, že vzhľadom na neúčast' povinného v tejto fáze konania sa nemôže zaoberať tými dôvodmi neprípustnosti exekúcie, na ktoré môže prihliadať len na návrh. Neprijateľnej zmluvnej podmienke v spotrebiteľskej zmluve sa zvykne hovoriť aj ako nekalá, nemorálna, neslušná a neetická. Exekučné konanie založené na takejto zmluvnej podmienke by bolo v rozpore s dobrými mravmi a preto súd rozhodol tak, že zamietol žiadosť súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Proti uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie oprávnený. Uviedol, že pre podanie odvolania sú dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. h), § 205 ods. 2) písm. b), písm. d) a písm. i) O.s.p. V odvolaní uviedol, že z ust. § 45 ods. 1 písm. c) zákona o rozhodcovskom konaní ani v širšom zmysle nevyplýva, že exekučný súd má právo preskúmať právny dôvod, na základe ktorého sa v rozhodcovskom konaní plnenie uplatnilo. Konštatoval, že ako jeden z dôvodov pre podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku je ust. § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z., teda popieranie platnosti rozhodcovskej doložky. V čase vydania rozhodcovského rozsudku a po ňom tento dôvod bol v zákone výslovne vymedzený. Pri podaní žaloby musí žalobca dodržať zákonnú lehotu a vymedziť niektorý z dôvodov podľa § 40 ods. 1) uvedeného zákona. Dôsledkom postupu exekučného súdu je, že opomenutie či zmeškanie lehoty nahradí exekučný súd svojím postupom ex offo, hoci ani ust. zákona o rozhodcovskom konaní a ani ust. Ex. poriadku ho neopravňujú iniciovať konanie a posudzovanie o dôvodoch v spomenutom ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní. Pre konanie o výkon rozhodnutia však ust. právneho poriadku, či sekundárnych aktov- nemá žiadne ustanovenia o práve súdu posudzovať otázky, ktoré mohli byť posúdené v predchádzajúcich štádiách konania. Oprávnený sa nestotožnil s tvrdenia okresného súdu o neplatnosti rozhodcovskej doložky. Uviedol, že návrh zmluvy (vrátane rozhodcovskej doložky) predkladá jedna strana, druhá ho buď akceptuje alebo nie. Povinný sa rozhodol zmluvu uzavrieť, čím prijal návrh rozhodcovskej zmluvy. Veriteľ ako právny predchodca oprávneného dal povinnému dlžníkovi možnosť prijať alebo odmietnuť rozhodcovskú doložku, pričom dlžník mal možnosť vyjadriť svoj súhlas, resp. nesúhlas s riešením sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovskú zmluvu (vo forme rozhodcovskej doložky), ktorá bola uzavretá plne v súlade s cit. ustanovením o bankách a so súhlasom povinného, nie je preto možné posúdiť ako neprijateľnú podmienku zmluvy a z toho dôvodu neplatnú podľa § 53 ods. 4 Obč. zákonníka. Zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách je právnym predpisom lex specialis k Obč. zákonníku. Zo žiadneho ust. zmluvy ani zo žiadneho dôkazu v rozhodcovskom konaní nevyplýva, že veriteľ podmienil poskytnutie úveru uzavretím rozhodcovskej doložky a že pri výhradách dlžníka k rozhodcovskej doložke by právny predchodca oprávneného úver neposkytol. Odôvodňovanie rozhodnutia bez relevantného uvedenia „právneho posúdenia veci,, - § 157 ods. 2) v spojení s § 167 ods.2) O.s.p. je tak rovnaké porušenie zákona, ako neuvedenie žiadneho zdôvodnenia. Oprávnený poukázal, že exekučný súd svojím nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu, a to bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offo. Zdôraznil, že podľa súčasnej platnej právnej úpravy je rozsudok vydaný rozhodcovským súdom rovnocenný rozsudkom vydaným všeobecnými súdmi v občianskom súdnom konaní. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadal, aby mu boli priznané trovy odvolacieho konania.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že uznesenie okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správne. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého netreba nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

Odvolací súd preskúmaním zistil, že súd prvého stupňa pred vydaním poverenia na uskutočnenie exekúcie dôsledne preskúmal podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Z citovaného zákonného ustanovenia

totiž vyplýva, že v prípade, ak súd zistí rozpor týchto listín so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku teda ukladá exekučnému súdu pri rozhodovaní o udelení poverenia preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom. Súladom exekučného titulu so zákonom pritom treba rozumieť nielen formálne náležitosti exekučného titulu ale aj to, či na jeho základe možno exekúciu vykonať, teda či nie je tu taká právna úprava, ktorá by bránila vykonaniu exekúcie na základe tohto exekučného titulu. Na rozdiel od iných exekučných titulov vymenovaných v § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, zákon o rozhodcovskom konaní v ust. § 45 priznáva exekučnému súdu právo preskúmať rozhodcovský rozsudok aj z hľadiska hmotného práva.

Formálna právoplatnosť vykonávaného rozhodnutia vyjadruje, že rozhodnutie už nie je preskúmateľné riadnymi opravnými prostriedkami, teda že žiadne opravné prostriedky už nemajú odkladný účinok. Materiálna právoplatnosť rozhodnutia vyjadruje, že medzi účastníkmi, na ktorých sa právoplatnosť vzťahuje, sa nastolil kvalitatívne nový právny vzťah v podobe judikovaného nároku o ktorom nemožno znova konať a ktorý je záväzný medzi účastníkmi a voči všetkým orgánom. Formálna právoplatnosť sa považuje za bezvýnimočnú, čo znamená, že rozhodnutie buď je alebo nie je napadnuteľné opravnými prostriedkami, materiálna právoplatnosť sa vyznačuje väčšou flexibilitou. V právnom poriadku tak existujú rozhodnutia, ktoré síce sú v zásade materiálne právoplatné, ale pre určité okruhy právnych vzťahov sa na ne hľadí, akoby materiálne právoplatné neboli. Materiálna právoplatnosť rozhodnutí preto nie je bezvýnimočná, ale z vážnych dôvodov existujú v nej výnimky.

Možnosť prelomenia materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku je riešená v ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, čo akceptuje aj odvolateľ. Zákonodarca jednoznačne uzákonil možnosť pre exekučný súd zastaviť exekúciu napriek právoplatnému rozhodcovskému rozsudku, ak má nedostatky uvedené v § 46 písm. a) b), alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Uvedené ustanovenie je podľa súdnej praxe plne aplikovateľné aj na naplnenie čl. 6 smernice 93/13/EHS a umožňuje zastaviť exekúciu aj pokiaľ ide o plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok.

V zmysle čl. 6 ods. 1 citovanej smernice nesmú byť nekalé podmienky pre spotrebiteľa záväzné. Európsky súdny dvor vo viacerých rozhodnutiach vyslovil, že článok 6 ods. 1 citovanej smernice je kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znova zaviesť rovnosť. Súdny dvor tiež rozhodol, že tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy. Na základe toho súdny dvor rozhodol, že vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a správne skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Z tejto povinnosti existujú len obmedzené výnimky a to na základe určitých uznávaných procesných zásad v rámci súdneho konania a len za určitých osobitných podmienok. Súd prvého stupňa správne konštatuje, že aj podľa platnej právnej úpravy SR nie sú zmluvné ustanovenia, ktoré sú v rozpore s kogentnými ustanoveniami pravidiel na ochranu spotrebiteľa platné, a preto nie sú pre spotrebiteľov záväzné. Rozhodcovské rozsudky, ktoré sa zakladajú na takýchto zmluvných ustanoveniach sa preto považujú za protiprávne a preto ich vykonanie nie je možné. Akékoľvek podmienky, ktoré sú podmienkami v zmysle Smernice 93/13/EHS a ktoré sa odchyľujú od kogentných ustanovení na ochranu spotrebiteľa sa okrem toho musia považovať za odporujúce požiadavke dobrej viery a spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach na škodu spotrebiteľa (čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS).

Aj v prejednávanej veci súd prvého stupňa opodstatnene poukázal na to, že zmluvné podmienky, ktoré sú súčasťou zmluvy o pôžičke vylučujú uplatňovanie pravidiel na ochranu spotrebiteľa. Predmetná rozhodcovská doložka v časti 15. Všeobecné ustanovenia, bod 15.24 sa z dôvodov, na ktoré poukázal súd prvého stupňa javí ako absolútne nevyvážená, a preto nekalá. Zatiaľ čo veriteľ má zjavne viaceré výhody v porovnaní so situáciou, kedy bola vec prejednávaná riadnymi súdmi, v danej veci oprávnený vo svojom odvolaní neuvádza, aké výhody z nej plynú pre spotrebiteľa. Okrem toho rozhodcovské konania podľa zistenia komisie nie sú v súlade s viacerými zásadami obsiahnutými v odporúčaní komisie 98/257/ES z 30. marca 1998 o zásadách platných pre orgány príslušné pre mimosúdne urovnávanie spotrebiteľských sporov. Aj keď toto odporúčanie nemá právne záväzný charakter, uznáva sa v ňom rad

zásad, dôležitých pre zabezpečenie spravodlivosti konaní o urovanie spotrebiteľských sporov, pričom niektoré z nich sú založené na všeobecných právnych zásadách. Aj súd prvého stupňa v súlade so všeobecnými poznatkami poukazuje na to, že v rámci modelu spotrebiteľského úveru je to zvyčajne veriteľ, kto dá návrh na začatie konania proti spotrebiteľovi, ktorý získal úver. Veriteľ môže na základe predmetnej rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému orgánu, ktorý si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Na základe tejto rozhodcovskej doložky spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je treba vykladať aj so zreteľom na ust. § 106 O.s.p., ktoré pri platnej rozhodcovskej zmluve bráni konaniu pred štátnym súdom. Ak rozhodcovská doložka dáva na výber medzi štátnym a rozhodcovským súdom, ale pre prípad vyvolania rozhodcovského konania dodávateľom sa musí spotrebiteľ podrobiť rozhodcovskému konaniu, nie je možné poskytnúť súdnu ochranu v rámci exekúcie, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a oprávneným je dodávateľ. Rozhodcovskú doložku je preto treba vykladať tak, že neodporuje citovanému zákonnému ustanoveniu iba vtedy, ak práva v exekúcii uplatňuje ako oprávnený spotrebiteľ.

Ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami súd zabezpečí bez ohľadu na povahu spotrebiteľského vzťahu a teda dokonca aj v prípade, ak nejde o spotrebiteľský úver. Súd prvého stupňa preto vyvodil správny právny záver o tom, že zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenie pre exekútora. O túto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ podľa neho má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by sa podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu.

V postupe súdu prvého stupňa, ktorý bol v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preto nezistil odvolací súd rozpor s pravidlami týkajúcimi sa ochrany práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a nevzhliadol ani neprípustné nahrádzanie procesnej pasivity povinného.

K námietke oprávneného uvádzanej v odvolaní o aplikácii zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách odvolací súd uvádza, že oprávnený neuzatvoril s povinným osobitnú rozhodcovskú zmluvu (ani nedal povinnému osobitný návrh na jej uzatvorenie a príslušné poučenie), ale rozhodcovská doložka bola začlenená do vopred pripravenej zmluvy oprávneného. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že stanovenie povinnosti banky ponúknuť klientom návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy neznamená, že veriteľ je oprávnený včleniť do svojich zmlúv také znenie rozhodcovskej doložky, ktoré zakladá značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tak ako tomu bolo v predmetnom prípade). Ak veriteľ uzatvára zmluvu so spotrebiteľom, je povinný rešpektovať aj príslušné zákonné normy chrániace spotrebiteľa. Taktiež odvolací súd poukazuje na to, že za individuálne dohodnutú zmluvnú podmienku sa nepovažuje podmienka, ktorá bola vopred dodávateľom naformulovaná v rámci typovej zmluvy a je obvyklé, že spotrebiteľ jej obsah nemení. Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve sa nestáva individuálne dohodnutou podmienkou len tým, že od nej spotrebiteľ neodstúpi. Inak by to bolo popretie celej filozofie ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Odvolací súd uzatvára, že v danom prípade je potrebné posúdiť rozhodcovský rozsudok ako nulitný, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, teda nejde o spôsobilý exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, a preto okresný súd správne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku).

Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Záverom odvolací senát s poukazom na § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch uvádza, že toto uznesenie prijal jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.